

GENERAČNÍ PROBLÉM

Kázání ze soboty 26.10.2019 – br. Radek Jonczy

Malachiáš 3,23.24

Poslední starozákonní proroctví. Text, ke kterému se před cca sto padesáti lety hrdě přihlásili průkopníci naší církve. Jako adventisté se identifikujeme s Eliášem, který podle proroka Malachiáše v závěru lidských dějin přijde, aby připravil lidstvo na veliký den Ježíšova příchodu. Na jeho první příchod lidí připravoval Jan Křtitel. To on se podle Ježíšova vyjádření stal prvním naplněním tohoto proroctví. Na druhý Ježíšův příchod chceme své současníky připravit my.

A protože Eliáš a Jan Křtitel kladli důraz na poselství o blížícím se Božím soudu, rozhodli jsme se, že lidem budeme zvěstovat poselství tří andělů ze Zjevení čtrnácté kapitoly. Spolu s Eliášem a Janem Křtitelem voláme do světa: „*Bojte se Boha a vzdejte jemu chválu, neboť přišla hodina soudu jeho*“.

Jen se obávám, jestli nám tak trochu neuniká, že má Eliáš posledních dnů *obracet srdce synů k otcům a srdce otců k synům a vyřešit tak vleklý generační problém*, který od nepaměti komplikuje soužití rodin, církve i společnosti a v konečném důsledku nahlodává i vztahy nás lidí k nebeskému Otcí. Nevyřešené mezilidské vztahy jsou totiž podhoubím neúcty člověka k Bohu. Nevážíme-li si jedni druhých, zvláště těch nejbližších, nemůžeme si myslet, že vše vyřeší svěcení pravého dne odpočinku a odmítání poct šelmě a jejímu obrazu.

Jako vedoucí Oddělení křesťanského domova naší církve proto stále častěji přemýšlím nad tím, zda by nám i lidem kolem nás neprospělo, kdybychom položili větší důraz na ozdravení mezilidských vztahů a sami v tom šli příkladem. Není to úkol jednoduchý, Eliáš s Eliášou však vlastním příkladem ukazují, jak generační problémem zvládat.

A) Co pro vyřešení generačního problému udělal Eliáš?

I. ELIÁŠ ZVÍTĚZIL NAD MESIÁNSKÝM KOMPLEXEM

Hospodin Eliášovi řekl: Jdi a vrať se cestou k damašské poušti. Až tam přijdeš, pomazeš Chazaela za krále nad Aramem. Jehúa, syna Nimšího, pomazeš za krále nad Izraelem a Elišu, syna Šáfatova z Abel-mechóly, pomazeš za proroka místo sebe. (1Kr 19,15.16)

Po velkém triumfu nad falešnými proroky a jejich falešným bohem se Eliáš ukrývá v jeskyni před rozezlenu královnou Jezábel a hořekuje: „*Všichni tě, Pane Bože opustili. Zbývá už jen já sám...*“ Mesiášský komplex jako hrom. Všimli jste si, jak na toto hořekování reaguje Pán Bůh? „*Jdi a pomaz Elišu za proroka místo sebe.*“ Jsi nahraditelný. Může to vzít za tebe. A není sám. „*V Izraeli jsem zachoval ještě dalších sedm tisíc těch, jejichž kolena nepoklekla před Bálem a jejichž ústa ho nepolíbila.*“ (1 Kr 19,18)

„*To snad, Pane Bože, nemyslíš vážně. To mám za proroka místo sebe pomazat nezkušeného mladíka? Copak mi už nedůvěřuješ? Pravda, nařikal jsem, že chci umřít, ale to se přece tak říká. Sil mám ještě habaděj. Právě jsem bez jídla a pití zdolal čtyřiceti-denní túru pouští.*“

Kdo ví? Podobné myšlenky možná Eliášovi proběhly hlavou, byl přece *týmž bídám jako i my poddaný*. (Jak 5,17) Hospodina však beze slova uposlechl. *Z jeskyně odešel, našel Elišu a hodil na něho svůj plášť*. (1 Kr 19,19) Tímto gestem jej dle starověkých zvyklostí povolal za proroka místo sebe.

Pro vyřešení generačního problému je nutné, aby si otcové uvědomili, že vše nestojí jen na nich.

II. ELIÁŠ SI VYCHOVÁVAL NÁSTUPCE

Eliša opustil dobytek, rozběhl se za Eliášem a řekl: *„Dovol mi, ať políbím otce a matku. Pak půjdu za tebou.“* (1 Kr 19,20)

Vhození pláště nebylo jen výrazem oddělení k prorockému úřadu, bylo výzvou k následování. Proto zde Eliša říká: *„Půjdu za tebou.“* Eliáš jej pozval k následování, tedy do učení. Nenechal ho na pospas nové odpovědnosti, ale nabídl mu, že jej do jeho nové služebnosti uvede.

Vy, kteří jste něco podobného zažili, víte, jak nesnadná bývá výchova nových kádrů. Kolik trpělivosti a námahy vyžaduje. Snad právě proto se nám do něčeho podobného moc nechce. Raději si vše uděláme sami. Bývá to rychlejší, snadnější, efektivnější a hlavně, nikdo nás nepřipraví o uznání za odvedenou práci :). Eliáš to však viděl jinak.

K vyřešení generačního problému je nutné, aby si otcové vychovávali své nástupce.

III. ELIÁŠ UMĚL VČAS ODEJÍT

Pak šli dál a rozmlouvali. A hle, ohnivý vůz je od sebe odloučil a Eliáš vystupoval u víchru do nebe (1 Kr 2,11)

Pán Bůh si Eliášem odvedené práce velice vážil. Sblížil se s ním natolik, že už si jej chtěl vzít k sobě a být stále s ním. A Eliáš jeho nabídku přijal. Po dobře vykonané práci si tak mohl odpočinout a s uspokojením z nebe sledovat úspěchy toho, koho si vychoval jako nástupce.

Největší odměnou dobrého učitele je talentovaný žák, největší radostí otců a matek spořádaný, bohabojný syn, či dcera. Otcové sami sebe okrádají, když plnou odpovědnost dalšímu pokolení předávají teprve ve chvíli, když už si radost z jejich úspěchů nemohou plně vychutnat.

Schopnost včas odejít může otcům zprostředkovat nebe na zemi a výrazně tak přispět k vyřešení generačních problémů.

B) Co pro řešení generačního problému udělal Eliša?

I. ELIŠA POKORNĚ SLOUŽIL SVĚMU UČITELI

Ale Jóšafat se zeptal: „Což tu není žádný prorok Hospodínův, abychom se skrze něho otázali Hospodina? Jeden ze služebníků Izraelského krále mu odpověděl: „Je zde Eliša, který líval vodu na

ruce Eliášovy.“ (2.Kr 3,11)“

Řekli jsme, že Eliáš se po svém povolání za proroka vstoupil k Eliášovi do učení. Možná bychom čekali, že v rámci nástupní praxe tu a tam místo Eliáše kázal, nebo učil v prorocké škole, on však *líval vodu na ruce svého mistra.*

„Co si vůbec o sobě myslí, dědek jeden? Copak jsem nějaký sluha? Byl jsem přece povolán za proroka, ne za podržtašku!“ Možná by něco podobného napadlo nás, Eliáš však svému učiteli pokorně a obětavě sloužil.

Ellen White v knize „Proroci a králové“ píše, že *„byl pro svého mistra osvěžující vodou. Byl ochoten vykonat vše, co jeho učitel přikazuje a na každém kroku se učil pokoře a službě. Jako osobní průvodce prorokův osvědčoval věrnost i v maličkostech a každodenně se utvrzoval v úmyslu věnovat se poslání, které mu Bůh svěřil. Mladí mužové, kterým se dostalo výsadě spolupracovat s opravdovými, zanícenými učiteli, by z této možnosti měli vytěžit co nejvíce. Měli být věrní, pokorní, poslušní a ochotní k obětem.“*

Eliáš pochopil, že k řešení generačního problému přispívá pokora žáků vůči učitelům a synů vůči otcům.

II. ELIÁŠ SI SVÉHO UČITELE VÁŽIL

Eliáš řekl Eliášovi: „Požádej, co mám pro tebe udělat, dříve než budu od tebe vzat. Eliáš řekl: „Ať je na mně dvojnásobný díl tvého ducha.“ (2. Kr 2,9b)

Není to úžasné? Elizeus obdivoval svého učitele tak, že toužil pracovat ve stejném duchu a stejné moci, jako on. Hrdě se hlásil k jeho odkazu. Byl ve své pokoře schopen připustit, že za to, čím, je, vděčí nejen Bohu, ale i Eliášovi..

Eliáš věděl, že k řešení generačního problému přispívá úcta žáků vůči učitelům a synů vůči otcům.

III. ELIÁŠ MĚL SVOU HLAVU A SVUJ STYL

Eliáš řekl Eliášovi: „Zůstaň zde, protože mne Hospodin posílá do Bét-elu.“ Eliáš mu odvětil: „Jako, že živ je Hospodin a jako že živ jsi ty, neopustím tě.“

Těsně před svým nanebevzetím chce Eliáš na Hospodinův pokyn uskutečnit svou poslední pouť po posvátných místech Bét-elu, Jerichu a Gilgálu. Eliáš chce od této cesty odradit. Těžko říct, co ho k tomu vede. Zda jde o Hospodinovu instrukci, nebo Eliášovo přání? Jisté však je, že jej Eliáš neposlechne. Má svoji hlavu. Chce se svým mistrem zůstat.

Má svou hlavu, své způsoby i své důrazy. E. White napsala: „Eliášovi bylo svěřeno poselství, které odsuzovalo a soudilo. Elizeovo poslání však už nebylo tak bojovné. Písmo svaté jej líčí jako člověka, který navazoval osobní styky s lidmi a svou službou působil uzdravení a radost. Byl stejně horlivý, oddaný a jako Eliáš, nebál se však zůstat svůj.

K řešení generačního problému přispívá, když oddanost a pokora synů vůči otcům nelikviduje jejich vlastní osobitost.

Mé dnešní kázání bylo tzv. retro. Z tohoto pódia jsem jej pronesl před třiceti pěti léty a to ve chvíli, kdy v tomto sboru při sborových volbách byli do klíčových služebností zvoleni mladí lidé; přičemž ti, kteří sbor vedli dlouhá léta, změnu nerozdýchali. Vznikla blbá nálada, na kterou jsem svým kázáním tenkrát zareagoval. A bylo zle. Musel jsem se před vedením naší církve zodpovídat z toho, že jsem veřejně napadl a odsoudil starší generaci.

Tento týden jsem se k tomuto kázání vrátil. Uvědomil jsem si totiž, že mne čas postavil na opačnou stranu barikády. Na jeho obsahu jsem naštěstí nic nemusel měnit. Jen se modlím, abych dokázal to, co jsem kdysi jako mladý Eliša očekával od starých a zkušených Eliášů. S Boží pomocí chci vítězit nad mesiášským komplexem, vychovávat si nástupce, umožnit mladým, aby šli vlastní cestou a radovat se z jejich úspěchů. Od nich při tom ve vší pokoře a s důvěrou čekám, že se nechají inspirovat příkladem mladého Eliši. Amen